

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे कार्यालय

३०२, वेक फिल्ड हाऊस, ३ रामजला, ब्रिटानियारेस्टोरंटजवळ, बॅलार्डइस्टेट, फोर्ट, मुंबई-४००००१.

दुरध्वनीक्र.०२२-२२६९४९८५/८४ Email:ccfmangrove@mahaforest.gov.in /ccfmmumbai@gmail.com

विषय:- कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या
38व्या बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त.

जा.क्र.कक्ष-१/ल.ले/ 21 /सन 2023-24

फोर्ट, मुंबई ४००००१ दिनांक: 27/04/2023

प्रति,

१. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, नवीमुंबई.
२. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई.
३. जिल्हाधिकारी, मुंबई/ मुंबईउपनगर/ ठाणे/ पालघर / रायगड / रत्नागिरी / सिंधुदुर्ग.
४. पोलिस आयुक्त, मुंबई/ठाणे यांचे प्रतिनिधी.
संबंधित जिल्हा पोलीस अधिक्षक, [ठाणे (ग्रामीण) /पालघर/ रायगड/ रत्नागिरी/ सिंधुदुर्ग]
५. संचालक, पर्यावरण विभाग.
६. अपर आयुक्त, विभागीय आयुक्त कार्यालय, कोकण विभाग.
७. महानगरपालिका आयुक्त / सहआयुक्त (मुंबई / नवी मुंबई / ठाणे / मिरा भाईंदर/
वसई-विरार / कल्याण-डोंबविली / भिवंडी निझामपुर / उल्हासनगर.)
८. श्री. दयानंद स्टॅलिन, संचालक, वनशक्ती अशासकीय संस्था.
९. प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ.
१०. नगर रचना विभागाचे अधिकारी / CIDCO यांचे प्रतिनिधी.
११. डॉ. महेश शिंदीकर, Applied dept of Science, College of Engineering Pune.

संदर्भ :- या कार्यालयचे पत्र जा.क्र.कक्ष-१/ल.ले/286/सन 2022-23 दि.28.02.2023

उपरोक्त संदर्भान्वये विषयांकीत प्रकरणी कोकण विभागातील वेटलँड संदर्भात पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 38 वी बैठक, गुरुवार दिनांक 02.03.2023 रोजी विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांचे अध्यक्षतेखाली घेण्यात आली होती.

सदर बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त आपणास माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी पाठविण्यात येत आहे. तरी, सदर इतिवृत्तामध्ये आपल्या विभागाशी संबंधित नमूद मुद्द्यांवर वेळीच कार्यवाही करावी व अनुपालन अहवाल सादर करावा, ही विनंती.

MAR 26/23

(आदर्श रेड्डी)

सदस्य सचिव

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई

मा. विभागीय आयुक्त तथा अध्यक्ष, कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती यांच्या अध्यक्षतेखाली
दि.02.03.2023 रोजी संपन्न झालेल्या 38 व्या बैठकीचे इतिवृत्त.

समितीचे अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण यांचे अध्यक्षतेखाली सदरची बैठक घेण्यात आली. अध्यक्षाने उपस्थितांचे स्वागत केले व समितीच्या बैठकीस सुरुवात केली. सदर बैठकीस खालीलप्रमाणे समितीचे सदस्य, शासकीय अधिकारी व प्रतिनिधी प्रत्यक्ष अथवा व्हि. सी. द्वारे उपस्थित होते.

अ.क्र.	नाव	पद	कार्यालय
1	डॉ. महेंद्र कल्याणकर	अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण	विभागीय आयुक्तांचे कार्यालय, कोकण भवन, नवी मुंबई
2	श्री. सुधाकर देशमुख	आयुक्त पनवेल मनपा	पनवेल शहर मनपा
3	श्री. अशोक शिनगारे	जिल्हाधिकारी ठाणे	जिल्हाधिकारी ठाणे
4	श्री. योगेश म्हसे	जिल्हाधिकारी रायगड	जिल्हाधिकारी रायगड
5	व्हि.सी.द्वारे (श्री. एम.देवेंद्र सिंग)	जिल्हाधिकारी रत्नागिरी	जिल्हाधिकारी रत्नागिरी
6	व्हि.सी.द्वारे (श्रीमती.के.मंजुलक्ष्मी)	जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग	जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग
7	व्हि.सी.द्वारे (श्री.वाय.के.यादव)	उपनमक आयुक्त	उपनमक आयुक्त कार्यालय, मुंबई
8	श्री. आदर्श रेड्डी	सदस्य सचिव, कांदळवन समिती तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई	अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, फोर्ट, मुंबई
9	श्री. मनोज गोहाड	अपर जिल्हाधिकारी	जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर
10	श्री. संजय शिंदे	उपआयुक्त, मीरा भाईंदर महानगरपालिका	मीरा भाईंदर महानगरपालिका
11	डॉ. श्री. सुभाष जाधव	उपआयुक्त, कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका	कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका
12	डॉ. रत्नाकर घोलप	उपायुक्त, वसई विरार शहर महानगर पालिका	वसई विरार शहर महानगर पालिका
13	श्री. बाळासाहेब कोळेकर	उप जिल्हाधिकारी, पालघर	जिल्हाधिकारी कार्यालय, पालघर
14	श्रीमती कविता बोरकर	सह आयुक्त, मीरा — भाईंदर मनपा	मीरा-भाईंदर महानगरपालिका
15	श्री. अविशकुमार सोनोने	निवासी उप जिल्हाधिकारी	जिल्हाधिकारी कार्यालय, सिंधुदुर्ग
16	श्री. किरण महाजन	निवासी उप जिल्हाधिकारी	जिल्हाधिकारी कार्यालय, पालघर
17	श्री. जगदीश वालुनजुवनी	उपअधीक्षक, ट्रॉम्बे	उपनमक कार्यालय, ट्रॉम्बे
18	श्री. ए.पी.मोहंती	मीठअधीक्षक, मुंबई	उपनमक आयुक्त कार्यालय, मुंबई
19	श्री. राजेंद्र मगदूम	सहा. वनसंरक्षक कांदळवन संरक्षण	कांदळवन कक्ष, मुंबई
20	श्रीमती अरुणा जाधव	अपर तहसिलदार (महसूल)	जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर
21	श्री. कृष्णात कणसे	अधीक्षक, भूमापन व भूमी अभिलेख	जिल्हाधिकारी कार्यालय, मुंबई शहर
22	श्रीमती विद्या सावंत	उप पर्यावरण अधिकारी, ठामपा	ठाणे महानगरपालिका, ठाणे
23	श्री. विशाल विलास हिंगे	ठाणे महानगरपालिका यांचे प्रतिनिधी	प्रदुषण नियंत्रण विभाग, ठाणे महानगरपालिका, ठाणे

24	श्री. प्रवीण सहदेव कदम	उप अभियंता, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, अलिबाग	अधिक्षक अभियंता, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, कोकण परिमंडळ, पनवेल
25	श्री. अजय रा. पाटणे	कार्यकारी अभियंता (घकव्य)	बृहन्मुंबई महानगर पालिका परि-4 कार्यालय
26	श्री. परशुराम नामु कुन्हाडे	कार्यकारी अभियंता (घकव्य)	बृहन्मुंबई महानगर पालिका, घनकचरा व्यवस्थापन खाते, परि-2
27	श्री. सतिश पडवळ	उपप्रादेशिक अधिकारी	महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, ठाणे
28	श्री. एस.ए.परब	प्रशासकीय अधिकारी	नवी मुंबई महानगर पालिका, परिमंडळ - 1
29	श्री. राजेश पवार	उप - अभियंता	नवी मुंबई महानगर पालिका, नगररचना विभाग
30	श्री. जयंत अ. कदम	उपप्रादेशिक अधिकारी	नवी मुंबई महानगर पालिका, नवी मुंबई
31	श्री. तन्मय बोरे	नगररचना कार्यकारी अभियंता	वसई विरार शहर महानगर पालिका
32	श्री. एन.एन.लोमटे	एफ-ओ, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, भिवंडी	प्रादेशिक कार्यालय, कल्याण
33	श्री. नितेश चौधरी	पर्यावरण एच.ओ.डी	भिवंडी निझामपूर शहर महानगरपालिका
34	श्री. एस.डी.जाधव	सहायक पोलीस आयुक्त (ACP)	मीरा भाईंदर-वसई विरार आयुक्तालय
35	श्री. अनिल गो. वाघमारे	सहायक पोलीस आयुक्त	पोलीस आयुक्त कार्यालय, ठाणे
36	श्री. सतिश विष्णू शिवरकर	पोलीस निरीक्षक सुरक्षा शाखा, पालघर	पोलीस अधिक्षक पालघर कार्यालय
37	श्री. प्रमोद भास्करराव तोरडमल	पोलीस निरीक्षक वाशी, नवी मुंबई	नवी मुंबई पोलीस आयुक्तालय
38	श्री. सुहास चव्हाण	पोलीस निरीक्षक, नवी मुंबई	नवी मुंबई, पोलीस आयुक्तालय
39	श्री. श्याम बनसोडे	पोलीस निरीक्षक, परिमंडळ-6, चेंबूर	आर.सी.एफ. पोलीस ठाणे, मुंबई
40	श्री. अनिल प्रल्हाद जंबुरे	पोलीस निरीक्षक	विक्रोळी पोलीस स्टेशन, परि-7 मुंबई
41	श्री. नितीन मोतीराम गवारे	पोलीस निरीक्षक सुरक्षा शाखा, रायगड	पोलीस अधिक्षक कार्यालय, रायगड
42	श्री. एन.बी.विजयकर	पोलीस निरीक्षक, ठाणे (ग्रामीण)	जिल्हा पोलीस अधिक्षक, ठाणे (ग्रामीण)
43	श्री. संग्रामसिंग दामोदर पाटील	पोलीस निरीक्षक	वसोवा पोलीस स्टेशन, मुंबई शहर झोन - 9
44	श्री. स्टॅलिन डी	संचालक, वनशक्ती	वनशक्ती
45	श्रीमती हेमा रमाणी	संचालक, बी.ई.ए.जी	बी.ई.ए.जी
*	संचालक, पर्यावरण	अनुपस्थित	
*	म्हाडा (MHADA)	अनुपस्थित	
*	मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (MMRDA)	अनुपस्थित	

मा. विभागीय आयुक्त तथा अध्यक्ष यांनी तसेच, सदस्य व उपस्थित अधिकारी यांनी खालील विषयावर सविस्तर चर्चा केली. मा. उच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्देश तसेच कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीकडे प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने मा. अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त यांनी खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्याच्या सूचना दिल्या.

अ. क्र	मुद्दा	करावयाची कार्यवाही	अंमलबजावणी करणारी यंत्रणा
1	महानगरपालिके अंतर्गत पाणथळ तक्रार निवारण समिती गठीत करणेबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> महानगरपालिके अंतर्गत पाणथळ तक्रार निवारण समिती गठीत करून ठाणे, पनवेल महानगरपालिका यांचेकडून माहिती सदस्य सचिवांकडे प्राप्त झाली आहे. उर्वरित बृहन्मुंबई, नवी मुंबई, मिरा-भाईंदर, वसई-विरार, कल्याण-डोंबिवली, भिवंडी-निझामपूर, उल्हासनगर महानगरपालिका यांनाही समिती गठीत करून माहिती उपलब्ध करून देण्याबाबतच्या सूचना मा.अध्यक्षांनी दिल्या. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. आयुक्त, बृहन्मुंबई 2. नवी मुंबई 3. मिरा-भाईंदर 4. वसई-विरार 5. कल्याण-डोंबिवली 6. भिवंडी-निझामपूर 7. उल्हासनगर महानगरपालिका
2	नोडल अधिकाऱ्यांच्या उपस्थितीबाबत	<ul style="list-style-type: none"> कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या बैठकीसाठी नेमलेले प्रतिनिधी/ नोडल अधिकारी समितीच्या बैठकीत स्वतः उपस्थित राहत नसून प्रत्येक बैठकीत त्याच्या व्यतिरिक्त वेगवेगळे अधिकारी / कर्मचारी उपस्थित असल्याचे दिसून येत आहे. त्यामुळे निर्णय घेणारी अधिकृत अधिकारी उपस्थित नसल्याने तक्रारींचे निराकरण होत नसल्याची बाब मा.अध्यक्षांच्या निर्देशनास आली असून त्यांनी याबाबत तीव्र नाराजी व्यक्त केली. तसेच पर्यावरण विभाग, MCZMA यांचे प्रतिनिधी समितीच्या बैठकीत वारंवार अनुपस्थित राहत असल्याने अशा सदस्यांची अनुपस्थिती शासकीय अभियोक्ता यांचे मार्फत मा.उच्च न्यायालयाच्या निदर्शनास आणून देण्याच्या सूचना मा. अध्यक्षानी दिल्या. समितीच्या बैठकीसाठी नियुक्त केलेले नोडल अधिकारी किंवा उपायुक्त दर्जाचे अधिकारी यांनीच बैठकीस उपस्थित रहावे. उपआयुक्त दर्जा खालील अधिकाऱ्यांनी समितीच्या बैठकीस उपस्थित राहू नये असे निर्देश मा.अध्यक्षांनी दिले. पाणथळ क्षेत्राच्या निश्चितीबाबत काही अडथळे निर्माण झाल्यास त्याबाबत समितीतील पाणथळ क्षेत्रातील तज्ञ व्यक्तींकडून सल्ला घेण्याचे निर्देश मा.अध्यक्षांनी दिले. याबाबत पाणथळ तज्ञ डॉ.महेश शिंदीकर, पुणे यांस दि.07.07.2022 रोजीच्या पत्रान्वये पुढील बैठकीला उपस्थित राहण्याबाबत तसेच बैठकीला उपस्थित राहण्यासाठी लागणारा प्रवासभत्ता कांदळवन प्रतिष्ठानामार्फत अदा करण्यात येण्याबाबत कळविण्यात आले आहे. 	<p>आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका अथवा आयुक्त, संबंधीत महानगरपालिका, संचालक पर्यावरण विभाग, प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ</p>

3	पाणथळ तक्रार निवारण समितीसाठी टोल फ्री क्रमांक सुरु करणेबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> कांदळवन व पाणथळ तक्रारीबाबत मा.अध्यक्षांनी जिल्हानिहाय टोल फ्री नंबर कार्यान्वित करण्याचे निर्देश सर्व जिल्हाधिकार्यांना दिले होते. परंतु जिल्ह्यांमध्ये आधीच एक टोल फ्री नंबर कार्यान्वित असल्याने मा.अध्यक्षांनी सर्व संबंधित जिल्हाधिकार्यांकडून सदर टोल फ्री क्रमांक घेऊन त्याची प्रसिध्दी (Publicity) करण्याबाबतच्या सूचना दिल्या. तसेच कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीसाठी टोल फ्री क्रमांक कार्यान्वित करण्यात यावे अशा सूचना संचालक, पर्यावरण विभागास देण्याबाबत सूचित केले. 	संचालक, पर्यावरण विभाग
4	डेब्रिस हटवून इतरत्र निश्चित ठिकाणी टाकण्याबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> डेब्रिस डंप करण्यासाठी योग्य ठिकाण निश्चित करण्यासाठी वनशक्ती यांचे प्रतिनिधी, महसूल, सिडको किंवा संबंधीत यंत्रणा आणि वन विभाग यांनी संयुक्त स्थळ पाहणी करून ठिकाण निश्चित करण्याचे मा. अध्यक्षांनी निर्देश दिले. वनशक्ती यांचे प्रतिनिधी यांनी ठाणे व रायगड जिल्हयातील बंद पडलेल्या खाणींचे महसूल विभाग (किमान तहसिलदार दर्जाचे) व वन विभाग (किमान वनक्षेत्रपाल दर्जाचे) प्रतिनिधी यांनी ठिकाण निश्चित करण्यासाठी पाहणी करावी असे सुचविले. त्यास मा. अध्यक्षांनी मान्यता देऊन त्याप्रमाणे तात्काळ पध्दतीने कार्यवाही करण्याचे निर्देश दिले. 	आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका अथवा आयुक्त, संबंधीत महानगरपालिका, जिल्हाधिकारी महसूल विभाग, सिडको किंवा संबंधीत यंत्रणा व वन विभागाचे प्रतिनिधी, वनशक्ती,
5	पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या संकेतस्थळाबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> समितीमार्फत कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीचे तसेच कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीचे संकेतस्थळ अद्ययावत करण्याची कार्यवाही पूर्ण झाली असल्याचे सदस्य सचिवांनी मा.अध्यक्षांना सांगितले. 	सदस्य सचिव, कां.सं.सं.स.स

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीकडे प्राप्त तक्रारींवरील कार्यवाहीचा तपशील

अ.क्र	तक्रार क्र. व तक्रारीचा विषय	करावयाची कार्यवाही	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
मुंबई उपनगर जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी			
1	श्री. स्टॅलीन डी. (WC- 73) Destruction of wetlands & near Bhakti Park Mono Rail station & nearby areas in Wadala. Date :- 31.01.2019	<ul style="list-style-type: none"> उपनमक आयुक्त कार्यालय, बेलार्ड ईस्टेट, मुंबई यांच्या दि.14.10.2022 रोजीच्या अहवालानुसार वडाळा सॉल्ट पॅन विभागातील, सॉल्ट पॅन जमीन ही भारत शासनाच्या अखत्यारीत आहे. सदर अहवालानुसार डेब्रिज हटवण्याची कार्यवाही बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकडून (MCGM) करण्यात यावी. त्यासंदर्भात त्यांच्याशी अनेकदा पत्रव्यवहार करण्यात आला आहे, परंतु अद्यापही त्यांच्यामार्फत तक्रारीच्या अनुषंगाने कोणतीही कार्यवाही करण्यात आलेली नाही. मीठ उपअधीक्षक, वडाळा यांचे मार्फत वडाळा पोलीस स्टेशनमध्ये FIR No. 265/2020 व No. 358/2021 अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात येऊन, पोलीसांद्वारे पुढील कार्यवाहीच्या प्रतिक्षेत आहे. तसेच कांदळवन कक्षाद्वारे गुन्हेगारांविरुद्ध FIR दाखल करण्यात यावी असे सूचित केले आहे. मात्र, अशा बेकायदेशीर कामांवर कारवाई करण्यासाठी मिठागरे विभागामार्फत आवश्यक ती पावले उचलत आहोत. जून 2022 मध्ये, MCGM आणि वन विभागाच्या मदतीने (कांदळवन कक्ष) वडाळा येथे जमीनदोस्त करण्याची मोहीम राबविण्यात आली असल्याचे नमूद केले आहे. तदनुसार मा.अध्यक्षांनी बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना सदर क्षेत्रात झालेली भरणी काढून टाकून जागा पुर्ववत करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> उपनमक आयुक्त, सॉल्ट विभाग जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर व मुंबई उपनगर आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका

ठाणे जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी			
2	श्री. स्टॅलीन डी (WC- 81) Reclamation of Wetlands on the Left side of Kharigaon Toll Plaza as one drives from Thane to Kalyan. Date - 20.01.2020	<ul style="list-style-type: none"> ठाणे महानगरपालिका यांचे दि.21.07.2022 रोजीच्या अहवालानुसार सदर जागा वनविभागाच्या अधिपत्याखाली असून, विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक यांच्या विभागातर्फे कोणतेही फलक अथवा सिक््युरिटी गार्ड तेथे उपलब्ध नाही. त्यामुळे मोठया प्रमाणात तेथे भरणी होते. उच्च न्यायालयाच्या निर्देशानुसार भरणी काढण्याबाबत महानगरपालिकेला आदेश दिले जातात. भरणी काढण्यासाठी मोठया प्रमाणात निधीची आवश्यकता असल्याने महापालिका स्तरावर त्याबाबत जास्त कालावधी लागत असल्याचे नमूद केले आहे. त्याअनुषंगाने मा.अध्यक्षांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश संबंधीत अधिकाऱ्यांना दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> आयुक्त, ठाणे महानगरपालिका विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक
3	श्री.स्टॅलीन डी. (WC- 87)	<ul style="list-style-type: none"> सिडको यांच्या प्रतिनिधींनी तक्रारदारासोबत स्थळ पाहणी करावी. तक्रारीत नमूद असलेले पक्षांना प्रतिबंध करणारे Bird Nets काढून 	<ol style="list-style-type: none"> व्यवस्थापकीय संचालक,

	Destruction of coastal Wetlands in Kharghar Sector 16. Date - 05.01.2021	टाकावे तसेच पाणथळ जागेवर विपरीत परिणाम करण्याच्या बाबींवर आवश्यक ती कार्यवाही तात्काळ करून अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याच्या सूचना मा. अध्यक्षांनी दिल्या होत्या. • त्या अनुषंगाने मा. अध्यक्षांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश संबंधीत अधिकाऱ्यांना दिले.	सिडको
4	श्री. सुनील अगरवाल (WC- 92) Mangroves and Wetlands destruction near Hiranandani Estate Thane. Date - 04.12.2021	• सदस्य सचिव तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे मार्फत दि.30.09.2022 तसेच दि.08.12.2022 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळ पाहणी अहवाल संबंधीत अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापि अहवाल अप्राप्त आहे. • त्या अनुषंगाने मा. अध्यक्षांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश संबंधीत अधिकाऱ्यांना दिले.	1. जिल्हाधिकारी, ठाणे
5	श्री. सुनील अगरवाल. (WC- 96) Violation of CRZ rules & Indian Wildlife Protection Act in Sector 60, Nerul Navi, Mumbai. Date - 24.09.2022.	• सिडको यांच्या दि.30.11.2021 रोजीच्या अहवालानुसार या तक्रारीप्रमाणे NRI (नेरुळ) येथील वसाहती जवळील प्रस्तावित गोल्फ कोर्स जागेजवळील भूखंडाची तक्रारदारांच्या समवेत दि.11.11.2021 रोजी प्रत्यक्ष स्थळ पाहणी करण्यात आली असून सिडको महामंडळाच्या विकास आराखड्याप्रमाणे सदरहू जागा गोल्फ कोर्स प्रकल्पासाठी प्रस्तावित आहे. त्या पॉकेट मधील D व E भागात कोणत्याही प्रकारचे काम चालू नाही व काही भागात पाणी साठलेले आहे. त्या पाण्यामध्ये कोणत्याही प्रकारचा भराव केलेला नाही तसेच सदर ठिकाणी कांदळवनाचे नुकसान झाले नसल्याचे नमूद केले आहे. • सदरची तक्रार ही सुप्रिम कोर्टात देखील चालू आहे. • समितीने या तक्रारीबाबत MCZMA यांना उचित कार्यवाही करून अहवाल सादर करण्याच्या सूचना दिल्या.	1. संचालक, पर्यावरण विभाग
6	श्री. स्टॅलिन डी - (WC- 102) Blockage of tide water by CIDCO in Survey Number 265 Nerul. Date - 08.10.2022.	• सदस्य सचिव तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे मार्फत दि.12.10.2022 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळ पाहणी अहवाल संबंधीत अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापि अहवाल अप्राप्त आहे. • त्या अनुषंगाने मा. अध्यक्षांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश संबंधीत अधिकाऱ्यांना दिले.	1. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 2. जिल्हाधिकारी, ठाणे
7	श्री. निशांत बांगेरा - (WC - 104) Reclamation of Railadevi Lake, Thane	• सदस्य सचिव तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे मार्फत दि.22.02.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळ पाहणी अहवाल संबंधीत अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापि अहवाल अप्राप्त आहे. • त्या अनुषंगाने मा. अध्यक्षांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश संबंधीत अधिकाऱ्यांना दिले.	1. मा. विभागीय आयुक्त, कोकण भवन

अ.क्र	तक्रार क्र. व तक्रारीचा विषय	करावयाची कार्यवाही	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
रायगड जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी			
8	श्री. स्टॅलिन डी – (WC- 100) Wetlands already eliminated in defiance of court orders to protect and ones that are presently being destroyed. Date -12.07.2022.	<ul style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.02.11.2022 रोजीच्या अहवालानुसार मौजे पाणजे, ता.उरण, जि. रायगड येथील जागा वेटलॅंड नियम, 2010 नुसार वेटलॅंडच्या यादीत समाविष्ट नाही. तसेच पाणथळ म्हणून अधिसूचित केलेली नाही. तसेच मौजे भेंडखळ, मौजे बोकडविरा, मौजे सावरखार, मौजे जासई, ता.उरण, जि.रायगड येथील जागा वेटलॅंड नियम, 2010 नुसार वेटलॅंडच्या यादीत समाविष्ट आहे. परंतु पाणथळ म्हणून अधिसूचित केलेली नाही. त्याअनुषंगाने समितीच्या निर्देशानुसार उचित कार्यवाही करण्यात येईल. 	<ol style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी, रायगड उपवनसंरक्षक अलिबाग, जि.रायगड
9	श्री. स्टॅलिन डी – (WC- 101) Please Stop Reclamation and destruction of belpada Wetland. Date – 28.09.2022	<ul style="list-style-type: none"> सदस्य सचिव तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे मार्फत दि.04.10.2022 तसेच दि.16.12.2022 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळ पाहणी अहवाल संबंधीत अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापि अहवाल अप्राप्त आहे. त्या अनुषंगाने मा.अध्यक्षांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश संबंधीत अधिकाऱ्यांना दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी, रायगड
10	श्री. बी.एन.कुमार – (WC - 103) 10 acres of Kharghar wetland systematically buried Date : 04.01.2023.	<ul style="list-style-type: none"> सदस्य सचिव तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे मार्फत दि.10.01.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळ पाहणी अहवाल संबंधीत अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापि अहवाल अप्राप्त आहे. त्या अनुषंगाने मा.अध्यक्षांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश संबंधीत अधिकाऱ्यांना दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> आयुक्त, नवी मुंबई महानगरपालिका व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको जिल्हाधिकारी रायगड

पालघर जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी			
11	श्री. दामोदर शिंगडा (WC-86) वसई तालुक्यातील मौजे धोवली येथे पाणथळ क्षेत्रातील समुद्राला लागून असलेल्या सर्वे नं. १०९ ते सर्वे नं.११५ मधील ५० एकर पेक्षा जास्त पाणथळ जागेतील	<ul style="list-style-type: none"> सदस्य सचिव तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे मार्फत दि.25.07.2022 तसेच दि.08.12.2022 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळ पाहणी अहवाल संबंधीत अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापि अहवाल अप्राप्त आहे. मा.अध्यक्षांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश आयुक्त, वसई-विरार महानगरपालिका यांना दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> आयुक्त, वसई-विरार, मनपा जिल्हाधिकारी पालघर उपवनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, पालघर

	तिवरे / कांदळवन कापून बेकायदा भराव केल्याबाबत. Date - 26.12.2022		
12	श्री. निलेश विनायक जोशी (WC- 95) पालघर जिल्हयातील वसई तालुक्यातील, वसई-विरार शहर महानगरपालिकेच्या प्रभाग समिती एच येथील दिवाणमान परिसरातील CRZ Area - No Development Zone मधील बांधकाम अनधिकृत यादीत नसल्याबाबतची तक्रार. Date - 21.12.2021	• सदर विषय पर्यावरण विभागाशी संबंधित असल्याने मा. अध्यक्षानी या संदर्भात पुढील कार्यवाही करण्यासाठी तक्रार संचालक, पर्यावरण विभाग यांचेकडे वर्ग करण्याचे निर्देश दिले.	1. संचालक, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई 2. आयुक्त, वसई-विरार शहर महानगरपालिका 3. जिल्हाधिकारी पालघर

नागपूर जिल्हयातील कांदळवन तक्रार			
13	Swacch Nagpur (WC- 98) Gross violations in wetland conservation rules and others in construction of Viewers gallery, parking plaza & so-called beautification project on Futala (Telangkhedhi) lake in Nagpur. Date - 17.05.2022	• समितीने सदरचे क्षेत्र हे नॅशनल ऍटलास मधील पाणथळ क्षेत्र असल्याने या संदर्भात जिल्हाधिकारी, नागपूर यांना उचित कार्यवाही करुन अहवाल पुढील बैठकीमध्ये सादर करण्याच्या सूचना दिल्या.	1. जिल्हाधिकारी, नागपूर

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या दि.02.03.2023 रोजीच्या बैठकीतील तक्रारींचा
सद्यस्थितीचा जिल्हानिहाय गोषवारा

जिल्हा	एकूण तक्रारी	निकाली काढण्यात आलेल्या तक्रारी	प्रलंबित तक्रारी
मुंबई शहर	0	0	0
मुंबई उपनगर	1	0	1
ठाणे	3	0	3
पालघर	2	0	2
रायगड	6	0	6
रत्नागिरी	0	0	0
सिंधुदुर्ग	0	0	0
एकूण	12	0	12

(डॉ.महेंद्र कल्याणकर)

अध्यक्ष,

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग

